

GLASILO

„Slovenskega osrednjega čebelarskega društva za Kranjsko, Koroško in Primorsko“
s sedežem v Ljubljani ter „Slov. čebelarskega društva za Spodnje Štajersko“.

Urejuje FRANČIŠEK ROJINA.

Izhaja 5. dan vsakega mesca in se pošilja udom zastoj.

Leto X.

V Ljubljani, meseca junija 1907.

Štev. 6.

Mesečna navodila.

Spisuje M. Humek.

Junij.

Menda ga ni čebelarja daleč naokrog, ki bi ne bil zadovoljen z letošnjim majem. To vam je bil res enkrat maj, o kakršnih vedo povedati stari očanci. Uresničili so se naši upi v polni meri. Vseskozi ugodno vreme in dobra paša storila sta svojo dolžnost. Ljudstva so se razvila naglo in zelo povoljno, pridobila so tudi na teži toliko kot malokatero pomlad.

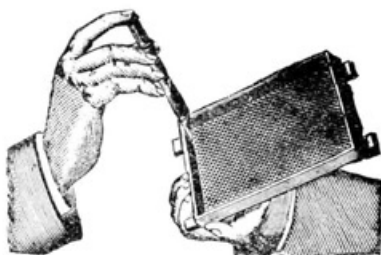
Boljši panji so že marsikje obrojili in s svojimi tozadevnimi navodili prihajam že precej pozno. Ker je pa vendarle junij ponavadi mesec za rojenje, menim, da bo še vedno marsikomu ustrezno, ako opozorim na nekatere reči v tej zadevi.

Ob rojenju stavimo temelj za čebelarstvo v prihodnjem letu. Ako je ta temelj močan, ni se nam bati izgube. Le močni roji nam dajo močne plemenjake in le močni plemenjaki so za kupčijo in za pridelovanje medu. Zato pa združujte drugce po dva in dva, posebno če so bolj pozni in iz majhnih panjev! Ne jemajte tretjakov ali celo četrťjakov, ker na ta način izrojenc tako oslabi, da si včasih ne opomore prav tja do ajdove paše. Tretjake in četrťjake dajte izrojencem nazaj, potem ko jim odvzamete eno matico in dobro pest čebel. To boste rabili za vzgojo matic. O tem pa pozneje.

Že v zadnjem čebelarju sem omenil, da ni prav, ako denemo roj v popolnoma prazen kranjski panj. Zaloga praznega satja se sedaj najbolje

uporabi. Satje, ki mora biti pa že nekoliko starejše (ne čisto mlado), se nareže v po 2—5 cm široke trakove. Ti trakovi, ki so čim daljši, tem boljši, se nalepijo 1 cm vsaksebi podolgem na panjev pokrov najbolje z mizarskim klejem. Voska bi ne priporočal, ker ga je škoda in ne drži zanesljivo*). Panji, ki so deloma ali popolnoma s satjem napolnjeni, prihranimo za poznejše roje.

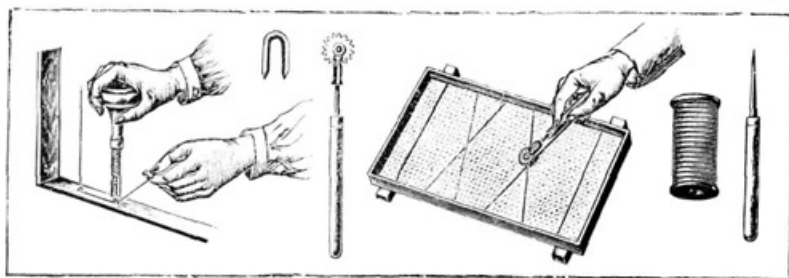
Kdor nima nič praznega satja, si vendar lahko pomaga na ta način, da naredi na pokrovu panjů podolžne voščene robove, ki naj bodo po 35 mm vsaksebi. To se naredi najlažje s pomočjo kakih 50 cm dolgega, 25 mm debelega in 35 mm širokega, na štiri vogle izdelanega remeljna. Ta remelj se položi v narobe obrnjenem panju tik za eno stranico na pokrov, in sicer najprvo na ozko stran, in za nastalim kotom se vlije rastaljen vosek s kako žlico ali pa s pripravo, ki jo bom omenil pozneje. Na ta način dobim prvi rob na pokrovu, oddaljen 25 mm od stranice. Sedaj položim remelj po široki strani zraven prvega voščenega robu in zopet vlijem voska po nastalem kotu.

Podoba 1.

Podoba 3.

Podoba 2.

Tako dobim drugi voščeni rob, oddaljen od prvega 35 mm. V tem smislu predstavljam remelj in vlivam tako dolgo, da pridem do druge stranice. Vse delo traja komaj 10 minut. Remelj se mora poprej v vodi dobro namočiti, panjev pokrov mora biti suh. Po takih voščenih robovih bodo čebele stavile satje kakor ravno hočemo, ako so le posamezni robovi po 35 mm narazen.

V panjih s premakljivim delom damo rojem navadno začetke iz umetnega satja, to pa le prvi teden. Potem se moramo posluževati, posebno pri prvcih, celih medsten, ker sicer bi nam naredili preveč trotovine. Veliko težavo dela posebno začetnikom prilepljenje umetnega satja v okvirje, in koliko dragocenega voska se ob tej priliki razlije in potraži po nepotrebnem! Podoba prva nam kaže najnovejšo pripravo, s katero se umetno satje jako lepo, brez truda in z najmanjšo uporabo lepila prilepi v okvirje ali na satnike. Iz lastne

*) Vosek in tretjina kolofonije izborna drži.

izkušnje jo priporočam kar najtopleje. Cevka se vtakne v raztopljen vosek, ki pa mora biti popolnoma čist. Ko se s kazalcem luknjica zgoraj zapre, vzdignemo z drugimi prsti cev iz posode ne da bi izteklo iz nje kaj voska. Podoba kaže, kako se zalije umetna medstena s tem, da se vleče s koničastim koncem ob satu in okvirju, in se s kazalcem zaprta luknjica po potrebi odpira.

Velike umetne medstene, ko so izdelane in napolnjene z medom, se kaj rade utrgajo posebno pri prevažanju. Zato so začeli okvirje, v katere pride umetno satje, preprezati s tanko žico, katera se s posebnim koleščkom utopi v umetno medsteno. Čebele tako pritrjeno satje izdelajo brez najmanjše napake, in satovi so tako trdni, da se ne polomijo ako še toliko trpe pri prevažanju. Podobi 2. in 3. kažejo kako se to delo izvršuje. Pravilno izdelano in trdno satje je prvi pogoj uspešne čebeloreje s premanjkljivim delom. Vse priprave, ki jih kažejo pridejane podobe in tudi druge čebelarske potrebščine ima v zalogi tvrdka G. Heidenreich, Sonnenburg, Nemčija.*)

Kdor ima veliko rojev, naj postavlja v čebelnjaku drugce skupaj, ločene od drugih panjev, ker se tako poizgubi veliko manj matic pri prašenju kakor če so drugi pomešani med prvci.

Panji, iz katerih ima izleteti matica na prašenje, naj se na kak način označijo (na izletalnico se dene bel kamen, ali se na panj obesi zelena vejica i. t. d.). Pozabiti ne smemo ob slabem vremenu rojem polagati, da ne prenehajo z delom.

Naj si bo še tako lepo vreme, se pogubi vsako leto veliko matic pri prašenju. Vsak napreden čebelar mora torej skrbeti, da si sedaj v juniju vzgoji nekaj matic, da jih ima pri rokah, ko se mu katera pri prašenju izgubi, in da more nadomestiti vse do 3 leta stare matice.

Priprost čebelar si vzgoji prav dobrih matic na sledeči način: Od tretjaka ali četrtjaka vzame matico in dobro pest čebel in to dene v primerno škatlico, ki ima 2 ali 3 okvirčke ali samo satnike z začetki. Škatlico postavi na kak pripraven prostor zunaj čebelnjaka, ne v čebelnjak med druge čebele. V treh do petih dneh bo matica oprášena. Čim več ima kdo plemenjakov, temveč matic mora vzgojiti, ako hoče imeti pri čebelarstvu dobrih uspehov.

Kdor ima potreben čas in znanje, se lahko loti vzgoje matic po ameriškanskem načinu.

Končno še enkrat opozorim na podolžno delo in pa na velikost kranjskega panju. Sramota je za našo kranjsko čebelorejo, da se še dandanes nahajajo čebelarji, ki vsajajo roje v škatlice, ki bi bile bolje za čmrlje kot pa za čebele. Čebelarji! Proč s takimi panji, in vsi, ki čebelarite na med, posnemajte našega velikega mojstra Janša**), tisti pa, ki čebelarite za kupčijo, delajte panji, ki so zunaj merjeno 70 cm dolgi, 30 široki in 16 visoki! Vobče se delajo premajhna žrela. Biti bi morala najmanj 10 cm široka in 1 cm visoka.

*) Pa tudi kranjska tvrdka baron Rothschild, Smrek-Višnjagora

Op. uredn.

**) Zato naj bi imel vsak čebelar Janševo knjigo.

Op. uredn.

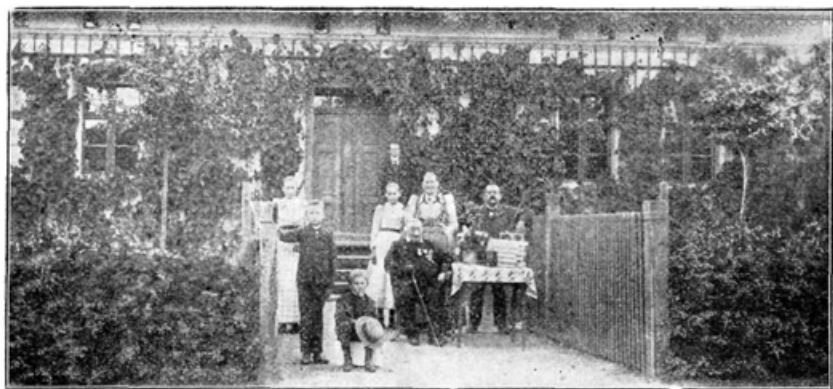

Dr. Joanes Dzierzon †.

Iv. Jurančič.

(Konec.)

Kdor čita že omenjeni prvi čebelarški časnik „Eichstädter Bienenzeitung“ vsaj prvih 15—20 letnikov, mu stopi v čudnih slikah pred duševne oči ves takratni razvoj in napredek čebelarstva. Kakor mlado drevesce, ki dobiva leto za letom nove mladike, hudi viharji pa ga medtem tresejo in vpogibljejo ter mu vejce šibijo in ga izkušajo odlomiti, tako je čebelarški teoriji in praksi prirastla točka za točko, novina za novino; vprašanje za vprašanjem se je rešilo, jedna uganka za drugo se je v skrivnostni čebelni naravi razvozljala. Ni šlo torej mirnim potom in gladko naprej, temveč veliki duhovi so treskali drug ob drugega, kakor bi valovito morje razsajalo, ko mečejo valovi ladje in ladjice semtertja ter pluskajo ob nje in ob skalo. „Skala“ pa je ostala trdna in neporušena.

Dr. Dzierzon v krogu svoje rodbine.

V tem duševnem boju je bil dr. Dzierzon kakor zmagovit general med bojevniki, med somišljeniki in nasprotniki. Na svoji strani jih je imel največkrat le malo peščico, da, včasih je bil celo sam. A vodil je ojster svoj duševni meč hrabro in tako spretno, da je povsod zmagal, in nasprotniki so se mu pridruževali ter prestopali v njegov tabor. Vsakokrat pa so bili največji in najimenitnejši nasprotni bojevniki prvi na njegovi strani.

Ko sem nabiral gradivo za te vrstice, našel sem v „Bienenzeitung“ št. 7, l. 1853 neko pomenljivo in zanimivo notico, ki jo je pisal slaven baron Berlepsch: „Janša je prvi opazil in objavil matične izlete“. Torej res, veliki možje tujih dežel so cenili Janša! Nehote se mi je zbudila misel: Ko bi naš slaven rojak živel v tistem času, ko je bil znan premakljiv sat, gotovo bi bil še večji opazovalec, kot je bil.

* * *

H koncu še omenim, da si tudi jaz štejem v posebno čebelarško srečo, da sem prišel nekoliko v ožjo dotiko z dr. Dzierzonom. Ko sem namreč l. 1885 začel čebelariti, našel sem v „Slov. čebelarju in sadjerejcu“ njegov

životopis. Sicer mi je bilo njegovo ime že znano, vendar ondi sem še marsikaj izvedel; med drugim tudi, da je izdal neko izborno (vsaj za tiste čase) čebelarско knjigo. Takoj sem pisal njemu naravnost, naj mi jo blagovoli vposlati po povzetju. V 14 dneh sem jo dobil; zdaj sem imel dovolj dobro podlago za svoj začetek. V knjigi sem našel tuintam kak čebelarски časnik omenjen. Ko sem imel že več panjev, ki sem jih sam izdelal po njegovi knjigi, začel sem misliti še na kak drug čebelarски časnik zraven „Čebelarja in sadjerejca“. Pišem mu torej začetkom l. 1889 naj mi svetuje časnik, kateri se mu zdi za meni enake začetnike najbolj primeren. Na to moje pisanje je dr. Dzierzon obvestil urednika Vogla; poslednji mi je hitro pisal ter me z vsemi pogoji seznanil. Naročil sem si tedaj ta časnik in sem ga imel do njegovega propada, do l. 1899. Razun tega sem še dvakrat pismeno vprašal dr. Dzierzona za razne nasvete, na kar mi je vselej prijazno odgovoril. Ti dve njegovi lastni o ročni pismi hranim kot drag spomin; prvo je z dne 17. decembra 1886, drugo pa z dne 12. marca 1890.

L. 1894 sem mu pa še prišel bliže, in sicer na potovalnem shodu na Dunaju. Ni mi trebalo vprašati: Kdo izmed teh gospodov je dr. Dzierzon? Saj je bilo okrog njega vedno polno najodličnejšega občinstva, med njim pa on, ki je imel celo levo stran prsi polno dekoracij. Iskal sem prilike, da se gnječa vsaj nekoliko razide, ter sem se mu poklonil kot eden njegovih najmlajših, hvaležnih učencev. A ni se mi morda priliznjeno laskal ali hlinil, temveč kratko, jedrnato je odgovoril in — šla sva vsak svojo pot. Drugi dan, ko smo imeli izlet na Golovec (Kahlenberg), peljal sem se nazaj na Dunaj v ravno tistem železniškem vozu, kot dr. Dzierzon, Vogel, Ritsche, Schulz in drugi čebelarски velemožje.

Dr. Dzierzon je bil slovstveno delaven do zadnjih let, namreč do konca l. 1903. Zadnji dve leti pa je začel pešati; prej tako bistre oči so začele postajati motne, in ves život mu je slabel. Domači župnik mu je bil zadnji čas zvest prijatelj ter ga je na njegovo lastno željo še dva dni pred smrtjo previdel s sv. zakramenti.

Ko se je torej blagi mož, veliki mojster preselil na drugi svet, ostali smo mi čebelarji še tukaj na tej revni zemlji ter uživamo še sad njegovega dela. Njegovo truplo bo že davno razpadlo v prah, njegovo ime bo pa med čebelarji živelo naprej ter se bo s častjo imenovalo še stoletja. Dzierzonova iznajdba se je razširila po vsem vesolnem svetu; za to bi mu naj bili hvaležni vsi čebelarji; a tudi njegovi nasprotniki, kakršnih žalibog pod solncem božjim nobenemu, tudi najboljšemu človeku ne manjka, naj bi ga stvarno, pravično sodili in po zasluženju cenili!

Dandanes si ne moremo niti misliti čebelarja, ki bi od dr. Dzierzona ne imel nobene koristi, četudi, vedoč ali nevedoč, sam tega ne priznava. Kolikorkrat bomo videli pred seboj panj s premakljivim satovjem, bodisi kateregakoli sistema, vselej se hvaležno spominjajmo dr. Dzierzona!

Slava njegovemu spominu!

Deset zapovedi za pridobivanje medu.

Urednik.

Kakor so bile čebele v zgodnji pomladi v obupnem stanju, posebno v krajih, kjer ni medičnega resja, tako izredno dobre so zdaj ob rojenju. Zdaj je vsak panj dober, naj je že priprosto skupaj zbit kranjec ali mizarska umetnija kateregakoli načina. Vse je zalito z medom in napolnjeno z zalego. In kakšen med je letos? Pred tremi leti sem natočil nekaj res prav lepega žajbeljnovega medu, ki je bil rumen kot najboljše oljčno olje, toda letos je ta božja kapljica še lepša, jasnejša in visokorumene barve, kot stara bržanka. A ne samo lep, tudi dober je letošnji majnikov med. Na raznih čebelarških razstavah sem imel priliko poskusiti razne vrste medu, toda ne vem se spominjati, da bi mi kdaj kateri tako ugajal, kakor ravno letošnji domači; samo neka Švicarka mi je dala nekoč približno takega k zajutruku. Kaj takega ne zvari noben kemik in najsij je tudi čarovnik.

Če se bo še junij tako obnesel kakor se je maj, potem bomo mnogo rabili točila. Ravno sem bral v dunajskem čebelarškem listu „Bienenvater“ o desetih zapovedih za pridobivanje medu, ki jih je sestavil veščak Wohlrab po naročilu nižjeavstrijske zadruga za razpečavanje medu, in menim, da bo tudi temu ali onemu našemu društveniku ustrezno, če jih v našem listu navedem. Tu so:

I.

Za pridobivanje medu odvezmi le take sate, ki je v njih goden, zrel med, ko so ga čebele začele že zadelavati.

II.

Pri tem opraviu glej na največjo snago, zlasti ne postavljalj satnikov na peščena in prašna tla.

III.

Pred točenjem osnaži do dobrega posodo za shranjevanje medu. Umij jo s čisto vročo vodo ter jo posuši na solncu.

IV.

Iz točila naj teče med skoz gosto sito, ali če tega nimaš, skoz tulj takoj v posodo za shranjevanje, da se med takoj pri točenju precedi in vsake nesnage popolnoma očisti.

V.

Posode za shranjevanje medu izbiraj tako, da bo vsaka polna, zakaj pri poznejšem dolivanju se napravijo plasti različne gostote.

VI.

Po točenju shrani med na gorkem prostoru, da se dobro ustanovi ter dobi lepo čisto barvo.

VII.

Predno med odpošlješ ali prodaš, ga dobro posnemi. Če se je že strdil, mu strjeno smetano dobro ostrgaj, da bo pri raztopljenju zopet čiste barve.

VIII.

Izkušaj med v posode (steklenice, škatle), v katerih nameravaš med razpečavati, napolniti dokler je še tekoč, da ti ga ne bo treba po nepotrebnem zopet segrevati in tajati, pri čemer izgubi med vedno na okusu.

IX.

Opozori odjemalca vedno, da se pristen med črez nekaj časa vedno strdi, kandira.

X.

V suhem in zračnem prostoru zamoreš med dolgo hraniti, vendar naj ne zmrzne, ker mrz dobroti medu zelo škoduje.

=====

Naznanilo.

Čebelarški tečaj, ki sem ga naznanil v zadnji številki „Čebelarja“, se bo vršil šele 21. julija, torej po rojenju, da se nas bo več zbralo.

Ilirska Bistrica. dne 5. junija 1907.

Anton Žnideršič.

Iz Ljubčeva pri Idriji. V zadnjem „Čebelarju“ berem, da je bil naj-zgodnejši letošnji roj pri čebelarju Frančišku Beg iz Zgornjih Sušic, in sicer dne 24. aprila. To se zdi našim čebelarjem skoraj neverjetno, da bi bile drugje tako dobre čebele, pri nas pa tako slabe. Pa kaj ne bodo, saj skoraj še ni bilo dne, ki bi bil za čebele ugoden. Če ni ležal debel sneg na trudni zemlji, je lil dež, ali pa bril oster veter. Pred zadnjim snegom so si čebele precej opomogle na vrbi in svihi. Nekaterim se je celo v ozadju med zasvetil. Sedaj so pa skoraj že vsi začeli noviti ter pridno bero na sadnem in kosta-njevem, posebno pa na črešnjem cvetju. Dne 14. maja opoldne je izletel prvi roj ter se vsedel na bližno jablano. Kolikor je meni znano, je ta prvi v idrijski okolici.

Štefan pl. Premerstein.

Iz Slov. Blajberga. Poročati moram svojim čebelarskim prijateljem o letošnji vigredi. Hudo zimo smo imeli, malo takih. Človek bi mislil, vse čebele morajo pomreti. Ali ta živalca je trdna; da ima le dovolj medu, in mrzaj ji v stisnjeni gručji ne pride do živega. Ostale so črez zimo močne, samo vsled

zelo slabe zgodnje vigredi niso mogle prav nič brati. Šele sredi aprila so dobro izletele in kmalu začele noviti. Koncem aprila je zopet zapadel debel sneg, in žejne čebele so kar trumoma pokrivalo belo odejo. Čebelar se ustraši snega v aprilu, a še veliko bolj v maju. Ravno danes ko to pišem, pri nas hudo sneži. Pa nisem v Sibiriji, na prijaznem Koroškem sem doma, samo precej visoko, 940 m nad morjem. Dasi imamo planinsko lego, so čebele vendar vedno zdrave, in še nobeno vigred nisem imel bolnih čebel. Tretjega majnika je skopnel sneg, postalo je toplo vreme in zdaj se je popolnoma odprla paša. Kaj zmorejo čebele v zares dobri paši, so nam pokazale v letošnjem maju. Kdor se sam ne prepriča, mu ni mogoče dopovedati in tudi verjeti ne more, da more tako majhna živalca v nekaterih dneh nanositi toliko teže in napraviti toliko novega satja. Čeravno so do konca aprila čebele že skoraj vso zimsko zalogo porabile, so vendar že 12. maja tehtali vsi panji po 30 do 38 funtov. Pretehtal sem vseh 27 plemenjakov, 25 pa sem jih že prej prav dobro prodal. Prvi roj sem imel 8. maja, in zdaj prihajajo kakor na povelje. In kako se razvijajo! Če taka paša še nekaj časa drži, bomo imeli čebelarstvo letino, kakršno vsem čebelarjem iz srca želim, namreč tako izvrstno, da še ne pomnimo take. Da bi bilo res tako!

Matevž Užnik, župan in čebelar.

Tepanje pri Konjicah. Tudi tukaj smo imeli že po zimi dosti izgub na panjih, ali še več nesreče je napravil zadnji sneg koncem aprila. Jaz sam bi bil skoraj ob lepega plemenjaka, ako ne bi še o pravem, ni res, v skrajnem času priskočil na pomoč s toplim kuhanim cukrom. Za prestali strah so nam pa čebelce do 16. majnika (ta dan sem dobil 1. roj, pa tako velik, da sem ga moral usaditi na 24 okvirčkov) nanosile vse polno medu, da sem moral celo medišča odpreti vsem, razun onemu, ki je bil v smrtnih težavah — kakih 400 jih je umrlo — a še ta je napolnil vališče (20 okvirčkov) do zadnjega piskrčka. Od petka popoldne pa do binkoštnega ponedeljka smo imeli neprestano dež, zato sem moral že v soboto zjutraj roju dati iz njegovega prejšnjega doma eno polno medeno pogačo. Kako bo pa v prihodnje, vam še poročam. Čebelarški pozdrav!

Rado Jurko.

Iz zapisnika. Leta 1905. sem [preznil nekega slabiča zaradi izvrstne matice, da jo porabim, če bi čez zimo kak plemenjak prišel ob njo. Ker je pa nisem potreboval, so mi hotele roparice revčka na vse načine uničiti. Vse sem [poizkusil, ali ni pomagalo nič. Tedaj pa si umislim in ga predenem

13. marca v drug močen panj zadej za mrežo s čebelami in z matico na štirih satnikih in ga pustim črez tri dni. Njegov panj pustim odprt na stežaj, ker so ga roparice dobro obiskovale. Četrti dan ni bilo videti več nobene roparice; zapustile so ga, ker niso ničesa več našle. Predenem torej čebele z matico in okvirji nazaj na njegov prejšnji prostor, mu dodajem po potrebi po en izdelan sat za zalego in tudi po potrebi medu. Tedaj mi je do Velike gospojnice napolnil panj s čebelami in s satjem, da ni bilo nobenega razločka od izrojencev, kateri so rojili. Na Malo gospojnico sem mu odvezl 10 polnih satov medu. Vzemil sem ga za prihodnje leto 16 kg težkega brez panju. Mero imam $18 \times 25,5$ cm. Leta 1906. mi je dobro prezimil. Prvi roj mi je dal dne 25. maja, ki je bil težek 2 kg 30 dkg, in še drugega črez 9 dni, da sem bil lahko zelo zadovoljen. J. L.

Najboljše in najcenejše ločilo. Nastrži surovega neolupljenega krompirja, zalij z vročo vodo, mešaj nekaj minut ter precedi vodo skoz sito. To je najboljše in najcenejše ločilo za vlivanje umetnih medsten — tako piše znameniti Kramer v švicarskem čebelarškem listu.

Dar božji. Pristen cvetlični med je kot žlahten grozdov sok dar božji, ki ga ni moči z nikakim umetnim izdelkom nadomestiti. Nobeno narejeno vino ne more slabotnega telesa pokrepčati in v nobenem umetnem medu ni zdravih snovi, ki jih v pristnem vinu tako cenimo — pravi dr. Fliehe.

Zavarovanje proti gnilobi. Švicarji so ustanovili zavarovalnico proti gnilobi. Vsak ud mora zavarovati svoje čebele ter plačati od panju po 5 centimov. Ako se mora kak usmrajen panj uničiti, dobi ud tri četrtnine škode povrnjene, neud pa polovico.

Čebela škodljivec? V neki številki „Kmetovalca“ se bere sledeče vprašanje. „Moje čebele hodijo vsled suše na grozdje sosednjih vinogradov, zato mi kmetje žugajo s tožbo, če čebel ne zaprem (!) ali ne odstranim. Ali sem odgovoren za škodo, ki jo delajo čebele? (M. M. v B.) — Zapomnimo si, da je naša žuželka koristna in sicer povsod, celo na našem telesu kadar nas piči. Nihče nam ne more prepovedati čebelarstva, ako le niso naši čebelnjaki postavljeni poleg javnih cest in potov, kjer bi nadlegovale s pikanjem občinstvo in živino. Brati smejo pa povsod in nas zaradi njihove bere ne more nihče nikjer in nikdar tožiti, ker so čebele mednarodne žuželke. Tudi uničevati nam jih nihče ne sme ne javno in nalašč, niti na svojem vrtu ali vinogradu, niti na svojem polju ali travniku. Tako se glase postave cesarice Marije Terezije, ki so še vedno za nas merodajne. Fr. Lakmayer.

Dostavek uredništva: Pred par leti se je dognala v Vašingtonu dolgotrajna in draga pravda ravno zaradi vprašanja, so li čebele škodljive grozdju ali ne. Posestnik vinogradov je tožil čebelarja za povrnitev škode, ki mu jo po njegovem mnenju napravljajo čebele na grozdju. Zdaj je izgubil pravdo ta, zdaj oni, dokler ni imela naposled odločati zadeve najvišja inštanca. Kot izvedenca je imenoval sodni dvor Frank Bentona, našim čitateljem po imenu dobro znanega čebelarskega veščaka, ki je trdil, da čebele same nikdar

ne načenjajo grozdnih jagod, temveč da srkajo le sok iz jagod, ki so jih druge žuželke nagrizle ali so razpokale vsled dežja. Na podlagi te izjave je bil čebelar oproščen.

Čebele v stari lipi. Na posestvu Ošelin na Češkem so posekali pozimi leta 1897. velik del gozda, kjer je stala tudi starodavna lipa, ki je videla že več človeških rodov. Iz spoštovanja do orjaškega drevesa so pustili lipo še stati, saj s senco ne bo mogla delati dosti škode mlademu nasadu, ker njena krona je že zelo zapadla zobu časa. Strela ji je odbila vrh in le nekaj velikanskih vej še moli kvišku, a še te so, kakor deblo vse luknjaste in votle, da zamaka vanje dež ali sneg ter brije skoz votline veter. In vendar jo še vsaka pomlad pomladi ter vedno zopet preobleče v novo zelenje. Leta 1898. je zapazil gozdni čuvaj v višini kakih 20 metrov čebele izletavati in priletavati. Skoz polnih 5 let je preživelo čebelno ljudstvo v lipi. Silne nevihte so dokajkrat butale ob duplo, žolne in detli so pozimi in poleti veselo pritrkavali po votlem panju, sove, kavke in drugi gozdni prebivalci so našli v neštevilnih luknjah pripravna vališča, da je bilo to velikansko drevo nekak svet v majhnem. Da ni bilo za čebele v lipi vedno tako, kakor jim godi, je umevno, posebno ko so zahajali k njim neljubi gostje nad med, namreč kune zlatice. Vsako zimo se je našlo pod lipo mnogo razdrobljenega satja, pa kljub vsemu temu silnemu vznemirjenju so izdržale čebele celih pet let. V zimi leta 1903. pa se je morala lipa vendar posekati, zakaj razni roparski golazni je bilo le preveč vabljivo zavetišče. Pri podiranju ni bilo v duplu nič manj ko štiri kune, izmed katerih so dve ubili. Združenemu pogubnemu delovanju teh roparjev se je posrečilo naposled čebelno ljudstvo popolnoma uničiti, le nekoliko ostankov je še pričalo o nekdanjem čebelnem gnezdu.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje: Je li prav, da se jemlje čebelam med sedaj, ko je nehala glavna paša pri nas na Goriškem? Panji so polni medu, da se kar cedi. Nekaj satja je popolnoma zalitega z medom, večina satov pa je napolnjenih deloma z zalego, deloma z medom; se li zamore vzeti med tudi takemu satovju? Pravijo, če se odvzame čebelam med sedaj, da se jih prisili k večjemu delovanju, ker imajo prazen prostor. (L. P v S. pri G.)

Odgovor: Letos teče med prav kakor v obljubljeni deželi, in ga je seveda treba odvzemati, kar ga je v panjéh čez potrebo. Če je pri vas glavna paša minula, ga odvezmite le iz takih satov, ki so napolnjeni s samim medom, onega nad zalego pa pustite čebelam za slabe čase, saj ga bodo porabile samo toliko, kolikor ga neobhodno potrebujejo. Če ga jim kaj odveč ostane, ga jim odvezmite pred ajdovo pašo, ali pa jeseni. Ker je pa letos vendar mogoče, da imajo tudi v vališču preveč medu, ga tudi lahko iztočite, toda le iz satov, v katerih je zalega pokrita, samo bolj polagoma vrtite. Bognezadeni pa devati satje z odprto zalego v točilo, zakaj potem izleti tudi zalega iz celic. Da se z odjemanjem medu podžiga pridnost že itak pridne čebele, je resnica, zato doseže umen čebelar večjih uspehov, kot nevešč v ravno tistem kraju. Preberite tudi članek „Deset zapovedi za pridobivanje medu“ v tej številki.

Računska naloga.

Rešitev računske naloge v predzadnjem „Čebelarju“ nam pove, po koliko panjev sta vzimila dva čebelarja, ki sta čebelarila v enem čebelnjaku, šest let zaporedoma. Jaz pa tudi vem kako so čebele lastniku čebelnjaka šesto leto prezimile in kako potem porojile. Zima je bila podobna letošnji, zato mu je nekaj panjev pomrlo, vsi ostali pa so mu porojili. Polovica mu je dala po dva, polovica po tri roje. Tudi vsi prvci so mu dali še po en roj, samo eden dva. Ker so izrojenci, roji in rojevi izrojenci srečno sprašili, da mu ni bilo treba nobenega navezniti, je imel konec ajdove paše ravno sto panjev. Koliko plemenjakov mu je čez šesto zimo poginilo?

Jos. Novak.

Naznanila osrednjega društva.

Cenjenim društvenikom naznanjam, da je vsled sklepa odborove seje dne 5. marca in 8. aprila t. l. vrnil društveno stiskalnico gosp. Andrej Pikl, s katero je za društvenike vlival umetno satovje. Stiskalnico lahko odslej dobé čebelarji ljubljanske okolice pri meni, kadar jo rabijo. Po pošti se stiskalnica ne odpošilja.

Tem potom prosim še enkrat vse one cenjene društvenike, ki imajo morda še kako društveno stvar, naj mi jo blagovolijo pod naslov: Hinko Zirkelbach, Ljubljana, Male čolnarske ulice 9 poslati, da vendar enkrat uredim društveni inventar.

Hinko Zirkelbach, tajnik.

Iz spodnještajerskega čebelarskega društva.

Čebelarski shodi na Štajerskem.

Dne 16. junija pri **Mali Nedelji** ob 8. uri predpoldnem v šoli, popoldne ob 3. uri pa pri čebelnjaku g. Megla v Radislavcih;

Dne 23. junija pri **Sv. Tomažu** (blizu Ormoža) ob 3. uri popoldne pri čebelnjaku g. Klemenčiča; sestanek pri cerkvi;

Dne 29. junija pri **Novi cerkvi pri Celju**; ura in kraj se še določi ter objavi v časnikih;

Dne 30. junija pri **Sv. Juriju ob juž. žel.**, popoldne ob 3. uri.

Za mesec julij in avgust naj se blagovolijo oglasi za predavanja vposlati najmanj do 15. junija oziroma do 15. julija, da se shodi zamorejo v „Čebelarju“ pravočasno naznaniti!

Iv. Jurančič.

Dne 16. t. m. po večernicah se ustanovi v Laporju podružnica „Slov. čebelarskega društva spodnještajerskega“ za slovenjebistriški okraj. — Vsi čebelarji okraja slovenjebistriškega se pozivljajo, da se udeležijo ustanovnega shoda v prav obilnem številu.

KRANJSKE PODRUŽNICE.

Kamniška podružnica. Vsem članom kamniške podružnice se uljudno naznanja, da je stiskalnica za umetno satje že došla in je ta vsakemu članu brezplačno na uporabo; dobi se pri podpisnem podružničnem predsedniku v Kamniku. S čebelarskim pozdravom

I. Koschier.

Ustanovni čebelarski shod v Št. Janžu se je vršil 9. maja ob prav obilni udeležbi v šolskem poslopju. Predaval je prav poučno odbornik čeb. društva iz Ljubljane g. Ant. Likozar. Pristopilo je mnogo udov ter se je takoj ustanovila podružnica. Predsednikom je bil voljen ondotni nadučitelj gospod Vinko Berce.

Ustanovni čebelarski shod na Krki se je vršil Binkoštno nedeljo popoldne v gostoljubnih prostorih gosp. Magovca. Udeležba je bila prav dobra. Predaval je v popolno zadovoljnost gosp. Ant. Likozar iz Ljubljane. Pristopilo je mnogo novih udov ter se je takoj ustanovila lastna podružnica. Izvolil se je sledeči odbor: Jožef Bregar, predsednik, Alojzij Globokar, podpredsednik, Anton Škufca, blagajnik, Fr. Berčan, odbornik in Jožef Košak, tajnik.

Šentjernejska podružnica. Pri občnem zboru tukajšne podružnice dne 5. maja je prav poljudno in zanimivo predaval odbornik gospod Likozar iz Ljubljane o čebelarstvu za trgovino in dr. več. Tukajšni čebelarji se g. predavatelju na tem mestu za njegovo trudoljubivost najtopleje zahvaljujejo ter ga prosijo, da bi se še večkrat pokazal med šentjernejskimi „muharji“. Taka zanimiva predavanja mi kaj radi slišimo, ker so nam v pouk in zabavo, kakor tudi v veliko korist za povzdigo naše čebeloreje. — Pri tem občnem zboru je bil voljen odbor in sicer: Nadučitelj K. Trost, predsednik; posestnik Jožef Tavčar, namestnik; Fr. Rus, posestnik iz Dol. Maharovca, tajnik; Fr. Rebselj, posestnik iz St. Jakoba, blagajnik in J. Skalj iz Št. Jerneja, odbornik.

Karol Trost, nadučitelj.

Podružnica za konjiški okraj je imela shod na binkoštni ponedeljek v prijaznih Čadramljah. Podpisani načelnik podružnice je došle čebelarje srčno pozdravil, potem jih pa obvestil, da je c. kr. namestništvo potrdilo pravila podružnice z odlokom z dne 6. aprila 1907. št. 8 607/2 1907. Po prečitaniu pravil je načelnik predaval o koristi čebelarstva. Potem je gosp. nadučitelj Anton Brumen na šolski tabli prav nazorno razložil, kako se napravi iz dveh za rojenje pripravljenih rojev tretji roj po receptu Ivana Marcinkova. Na to smo šli v šolski čebelnjak, kjer nam je ravno tisti gospod pokazal svojih 10 panjev čebel. Najslabšega na 14 malih okvirčkih nam je razložil na stolico, da smo si ogledali vsak sat posebej, videli zalogo na sedmih satih v vseh štadijih, lepo matico in 7 satov zaloge medu. Ko smo se še pomenili o mnogih izgubah, ki jih je zadnji sneg prizadjal čebelarjem, smo se razšli z obljubo, da se kmalu zopet snidemo pri kakem drugem čebelnjaku.

Rado Jurko, načelnik.

Podružnica v Kranju je priredila na povabilo g. Frančiška Luznar-ja, nadučitelja na Primskovem pri Kranju, v ondotni šoli dne 19. pr. m. ob 2. popoldne poučen sestanek, katerega so se udeležili čebelarji iz kranjske okolice v obilnem številu. Predsednik podružnice, g. Ivan Lampe, otvori zborovanje s toplim nagovorom, pozdravi navzoče, pred vsem g. Antona Likozarja kot odposlanca glavnega odbora čebelarskega društva v Ljubljani, g. Antona Žnideršiča iz Ilirske Bistrice ter c. kr. profesorja g. Maksa Pirnata in da besedo g. Antonu Likozarju, nadučitelju ljudske šole pri Salezijancih na Rakovniku ob Ljubljani. G. Likozar je govoril: „O pomenu čebelarskih društev in čebelarskih časopisov“. Povdarjal je, da se je čebelarstvo pri nas v zadnjem času precej povzdignilo, za kar ima posebne zasluge slovensko čebelarsko društvo in njegovo glasilo „Slovenski Čebelar“. Preostaja pa še mnogo dela. Naše čebelarsko društvo mora pred vsem skrbeti, da sklene deželni zbor potrebne postave glede čebelarstva. Naloga vsakega slovenskega čebelarja pa je, da pristopi k našemu društvu, da bere njegovo glasilo in ga podpira s poročili. Po vzpodbujevalnem govoru g. Likozarja so se oglasili nekateri novi člani, drugi pa so pokupili več izvodov imenitnih Janševih knjig „Popolni nauk o čebelarstvu“ in „Razprava o rojenju čebel“. — G. Martin Humek, nadučitelj v Bohinjski Bistrici, je razpravljal v daljšem, jako poučnem

govoru predmet: „Zjedinenje vseh gorenjskih podružnic in zastopnikov trgovskih tvrdk za enotno mero in obliko panju, namenjenega za kupčijo, in o kupčiji s čebelami sploh“. Iz njegovih izvajanj povzemamo tu le vodilne misli: Kupčija s kranjskimi čebelami je danes precej razvita. Lahko računimo, da prodajo vsi slovenski čebelarji na leto povprečno 10.000 panjev; to vrže 100.000 K, ako računimo panj po 10 K. Naloga naših čebelarjev je, to kupčijo še bolj povzdigniti, kar se bo gotovo zgodilo, ako bodo vestno skrbeli za dobro blago in izkušali ugoditi vsem zahtevam, katere stavijo kupci. Te zahteve so: 1. pleme bodi čisto kranjsko in ne pomešano s tujimi čebelami; 2. ljudstvo bodi močno in zmožno, da zgodaj roji; 3. matica bodi kolikor moči mlada, ne črez eno leto stara; 4. panj bodi s satovjem popolnoma zadelan; 5. ljudstvo bodi zdravo (paziti je posebno na gnilobo!); 6. čebele naj se razpošiljajo v pristnih kranjskih panjih. Kar se tiče panjev, imamo danes panji, enotne po meri in velikosti, le v Bohinju in na sosednjem Tolminskem. Podružnica v Kranju je dala nedavno napraviti vzoren panj, ki je 30 cm širok, 16 cm visok in 70 cm dolg, stane pa 1.40 K. Pri panjih treba paziti, da niso deske predebele, da se rabijo le kovani žebli (po 4 za en panj) in da je izletalnica primerno velika. Dno naj bode tako pribito, da ga lahko odtrgamo z navadnim nožem. Glede kupčije s čebelami je razvil govornik tele misli: posamezne podružnice mislijo na to, da bi začele trgovati s čebelami; ker je pa ta trgovina jako težavna in precej draga, ni pričakovati, da bi jo mogle naše mlade, denarno ne posebno dobro podprte podružnice uspešno voditi; za enkrat naj ostane ta kupčija v rokah starih, slovityh domačih tvrdk (Ambrožič, Žnideršič i. dr.). Skrbe pa naj posamezne podružnice, da se število čebelarjev pomnoži, da vsak izmed njih redi kolikor največ mogoče čebel in sicer v prvi vrsti za prodaj. — O „spomladanskih opravilih pred čebelnjakom“ je govoril g. Frančišek Rojina, nadučitelj v Šmartnem pri Kranju in urednik društvenega glasila. Povedal je nekaj primernih nasvetov, kako treba pomladi krmiti čebele, kako preprečiti ropanje tujih čebel; opozarjal je čebelarje, naj pazijo, da so čebele spomladi toplo odete, da se laglje goji mladi zarod. Dotaknil se je naposled tudi vprašanja, kako bi bilo mogoče preprečiti, da ne bi jeseni na kranjsko polje uvažane čebele z ropanjem škodovala domačim čebelam v toliki meri. Isto vprašanje sta razmotrivala tudi gg. Lampe in Likozar. Naposled je prevladalo mnenje, naj bi postavila podružnica par večjih čebelnjakov, prav priprosto izdelanih, bolj zunaj na polju, da ne bodo čebele vse na enem kupu, kar bo za tuje in domače čebele bolje, ter da naj se odpeljejo tuje čebele takoj po 8. septembru, ko se preneha paša. — G. Anton Žnideršič je opozarjal navzoče na veliko nevarnost, ki preti našim čebelam in kupčiji s čebelami po gnilobi; ako opazi čebelar, da je ta ali oni panj zbolel za gnilobo, naj to takoj naznani podružnici ali osrednjemu društvu, da se vse potrebno ukrene, da se gniloba prepreči, zabrani, omeji. Gniloba je najhujši sovražnik čebelarjev, ona je prava kuga, ki lahko pokonča stotine panjev; ker se jako lahko in hitro razširi, bi utegnila prizadeti naši kupčiji s čebelami hud udarec ali taisto za več časa popolnoma uničiti. Jako dobro bi bilo, da bi podružnice prirejale javna predavanja in pri

taistih poučevale čebelarje o bistvu gnilobe in o sredstvih, kako jo zabraniti, oziroma omejiti. Naposled je vzpodbujal g. Žnideršič prisotne čebelarje, naj z vsemi močmi pospešujejo kupčijo s kranjskimi čebelami; nasvetoval je tudi, da bi se ustanovile posebne zadruge, ki bi prevzele kupčijo s čebelami in to kupčijo uspešno organizirale, uredile. — G. profesor Pirnat se toplo spominja mladih dni, ko je še posedal pri domačem čebelnjaku ter omenja, da mu njegov stan nudi veliko prilike buditi v mladini zanimanje in ljubezen do čebel, ki so v kmetijstvu to, kar je pesem v slovstvu. — Ob 5. uri je zaključil g. predsednik Ivan Lampe zborovanje in iskreno zahvalil g. predavatelje.

Poročilo iz „Gorenjca“.

Naznanilo in zahvala.

Slavna kranjska hranilnica v Ljubljani je kupila na mojo prošnjo večje število izvodov čebelarških knjig: A. Janša „Popolni nauk o čebelarstvu“ in „Razprava o rojenju čebel“ ter jih pošilja zastonj in poštne prostote kmetijskim društvom, šolam in čebelarjem na Kranjskem. Kdor želi eno izmed obeh ali obe knjigi, naj piše dopisnico na kranjsko hranilnico v Ljubljani.

S tem činom je slavno ravnateljstvo kranjske hranilnice pokazalo, da zna ceniti kranjsko čebelarstvo. V imenu vseh onih, ki bodo dobili knjige in posebno v svojem imenu se tem potom preslavnemu ravnateljstvu za ta velikodušni dar najtopleje zahvaljujem.

Ker je bila lanska čebelarška letina najslabša, kar jih pomnijo stari čebelarji, so se knjige kaj slabo kupovale, in bi imel izdatno gmotno izgubo, če bi me slavna kranjska hranilnica z odkupom knjig ne bila podprla. To sem povdarjal visokorodnemu gospodu ravnatelju dr. A. pl. Schöppelnu in ga prosil, naj se blagovoli zavzeti v seji ravnateljstva za mojo prošnjo. Visokorodnemu g. ravnatelju, ki je nakup knjig tako toplo priporočal, bodi izrečena najboljša zahvala!

I. N. Babnik.

MALA NAZNANILA.

Pod tem naslovom objavljamo ponudbe članov brezplačno, to pa le dvakrat v letu.

200 kranjskih panjev, močnih z ml. maticami, in od kojih je pričakovati spomladi 2 roja, ima na prodaj podpisani. Cene zmerne, postrežba točna. Poleti razpošilja roje kakor tudi matic. $\frac{1}{3}$ predplače. Zajemčeno dospelje živih čebel. — Josip Mrevlje, čebelar, Sv. Križ-Cesta, Vipavsko.

Umetno satovje, 1 kg po 4 K prodaja Matevž Ploj v Senarski v Slov. goricah, Štajersko.

Lovskega psa prepeličarja ima naprodaj Emanuel Kovačič v Stražišču pri Kranju.

80 kg čistega pitanca po 1 K 20 h, ali 5 kg s posodo vred 5 K prodaja Jakob Lubec, pošta Možganjci.

Ceno prodam: Panje: Gerstungove čisto nove po K 8.—, Gerstungove rabljene, posebno natančno narejene po K 8.—, Gerstungove rabljene po K 5.—, francoske (Drory) po K 7.—, nemške mere (polokvirje) po K 1.—. Stiskalnice za K 12.— in deščice za okvirje 100 m K 3.—. J. N. Babnik, Ljubljana. Je v vpogled navedeno v čebelnjaku v Dravljah št. 92.

Vsak pravi čebelar

mora imeti izborni čebelarski knjigi: Anton Janša „Popolni nauk o čebelarstvu“ s podobami in „Razprava o rojenju čebel“. — Obe knjigi staneta elegantno vezani K 4, mehko vezani K 3·20. Naročila sprejema Slov. osr. čeb. društvo in Blasnikova tiskarna v Ljubljani. — Posezite mnogoštevilno po teh koristnih knjigah!

Močan lesen čebelnjak

na kamnitih podstavkih, krit z zarezo opeko, za približno 100 kranjskih panjev 120 K.
Garantiran, zanesljiv med-pitanec, 5 kg 7 K. — Umetno satovje iz
garantirano čistega voska, 4 K 40 h kg.

Prodaja

F. UNGER, Spodnja Šiška pri Ljubljani.

Semena rdeče detelje (inkarnat), esparsete, facelije, ranjak
 — ali uročnik (Tannen- oder Wundklee) —

zelo medunosne cvetlice prodaja

J. KORDIN v Ljubljani.

Čebelarskim društvom in čebelarjem

priporočam

škatljice za razpošiljanje matic po pošti

kakor tudi

lipove remelce za satnike

po najnižji ceni.

Mizarstvo s stroji. **JAKOB ŽUMER** Gorje — Gorenjsko.

Udnina (2 K) in reklamacije naj se pošiljajo upravništvu „Slovenskega Čebelarja“ v Ljubljani, dopisi in članki za list pa uredniku „Slovenskega Čebelarja“ Fr. Rojinu, nadučitelju v Šmartnem pri Kranju.

Odgovorni urednik Mihael Rožanec. — Lastnik „Slovensko čebelarsko društvo.“

Tisk J. Blasnika naslednikov v Ljubljani.